

פקחים צעירים שמורת טבע תל-דן

ברוכים הבאים!

החוברת שייכת ל:

ילדים שלום,

ברוכים הבאים לגולן.

אני ארצי, אני שובב, אני כמוכם צעיר, אני יעל ואני אוהב לטייל ברחבי ישראל.

רוצים להצטרף אליי?

לעשות כיף, ללמוד דברים מרתקים וגם לשמור על הטבע?

פה בשמורת תל-דן אתם עומדים לצאת למסע של חקר ותגליות, בסופו תזכו באות "פקח צעיר".

להיות "פקח צעיר" בתל-דן זוהי זכות גדולה.

בעצם קבלת האות אתם הופכים לחלק מקהילת שומרי הטבע והסביבה בישראל בכלל ובתל-דן בפרט.

אז מה צריך לעשות?

קחו חוברת, כלי כתיבה, הרבה סקרנות, וביחד עם ההורים נצא לדרך.

כשתסימו את המשימות תוכלו להתייבב ל"טקס ההתחייבות" אצל פקח השמורה בחורשה ליד הגשר.

אם אין פקח בחורשה -

גשו אל החנות ובררו מתי ההתחייבות הקרובה וחתמו על "התחייבות הפקח הצעיר".

שלכם,

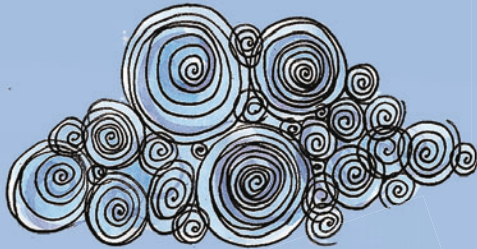
ארצי,

מדריך הטיולים האישי שלכם.

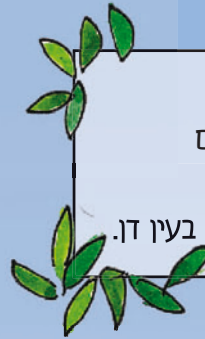
משימה 4 - עין דן

עזרו לטיפה לחלחל בסדקי הגיר בחרמון ולהגיע אל עין דן.

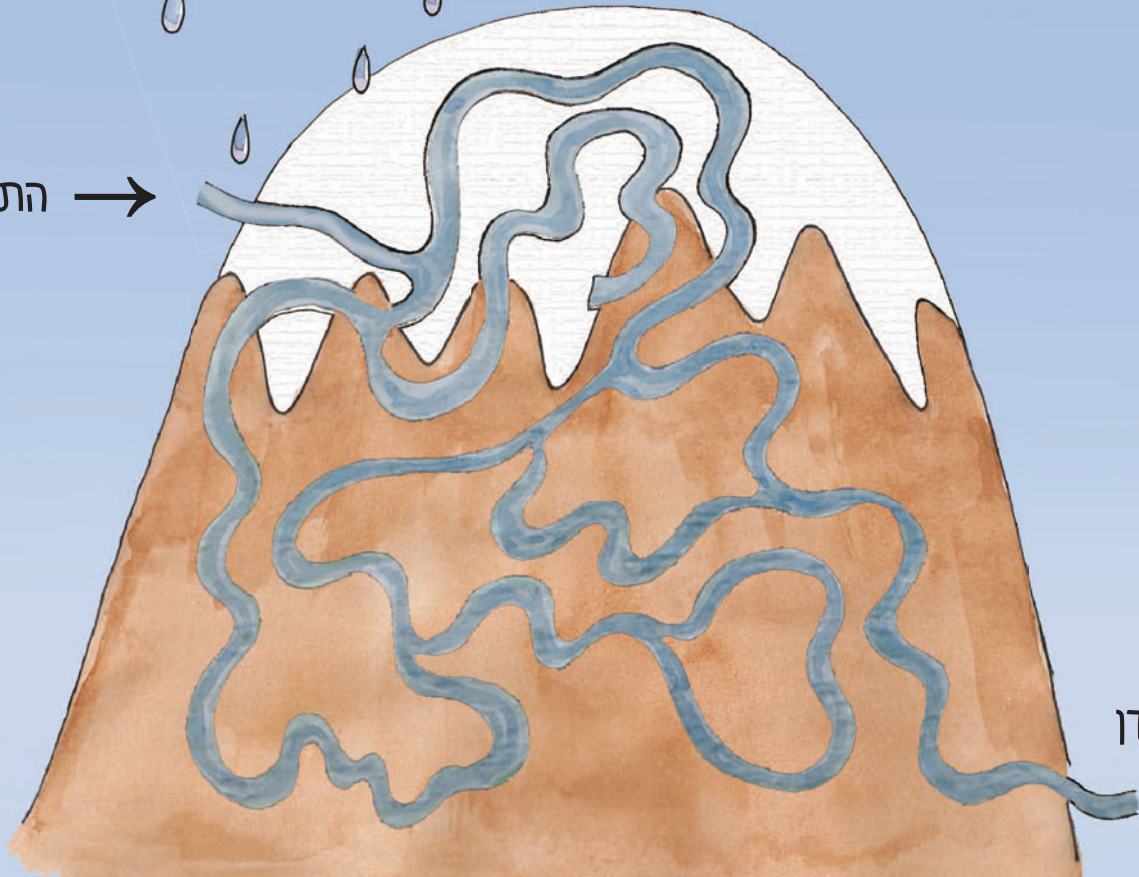

הידעת?

המים הנובעים בעין דן הם מי גשמים ושלגים שהפשירו בחרמון וחלחלו בסדקי הגיר. המים שחלחלו הגיעו לשכבה אטומה ונובעים בעין דן.

התחלה →

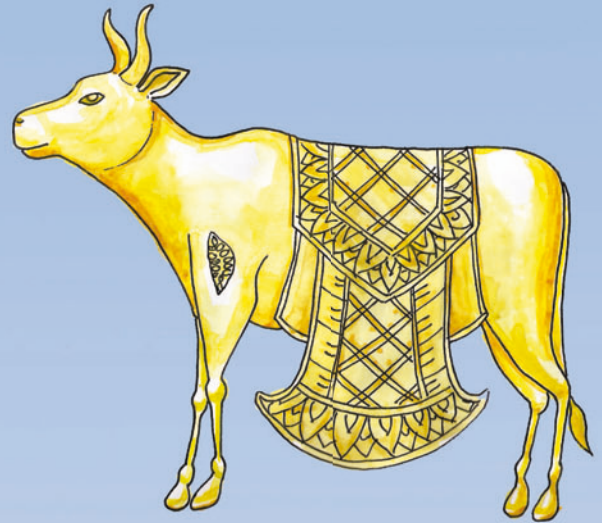

עין דן

משימה 5- אתר הפולחן

לפי הסיפור המקראי בספר מלכים א' בפרק י"ב פסוקים 28-30, כאן ממש בנה ירבעם בן נבט לממלכת ישראל את עגל הזהב המפורסם בזמן פילוג הממלכות.

מצאו את עשרת ההבדלים בין העגלים המופיעים לפניך:

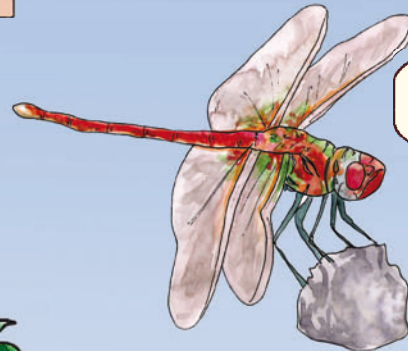
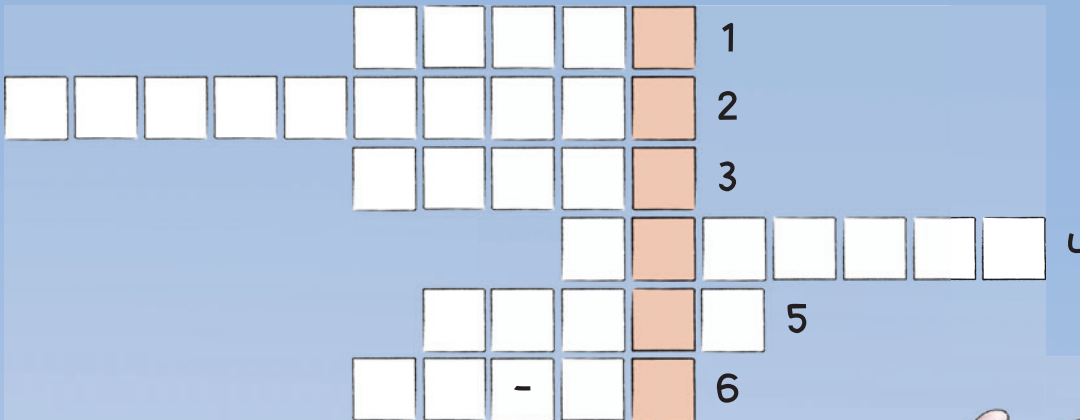
הידעת?

ייחודה של דן העתיקה בשער הכנעני שנשמר בשלמותו והוא מן השערים השמורים והעתיקים בעולם.

משימה 6 - שלט "חסרי החוליות"

1. אתם נמצאים ב _____ טבע תל-דן
2. אני חיפושית אדומה עם נקודות שחורות בשמי העממי אני נקראת _____ (3 מילים)
3. בנה את עגלי הזהב
4. אני דו-חיים בצבעים שחור וצהוב
5. אני המעיין שנובע למרגלות החרמון (2 מילים)
6. אתם נמצאים בשמורת טבע _____

תשבץ

אספו את האותיות
ותדעו מה שמיי!

הידעת?

במים חיים בעלי חיים קטנטנים, חסרי חוליות כל דריכה במים עלולה להרוס את בית הגידול שלהם. לכן, הכניסה למים מותרת רק בבריכת השכשוך.

שמי הוא :

משימה 7 - "עץ פו הדוב"

פו הדוב חי בעץ,

הוא אוהב לארח חברים ולכבד אותם בכף דבש ובמס תה.

החברים שמגיעים לבקר משאירים אחריהם סימנים.

נסו לזהות מי הם. מתחו קו בין הסימן לבין בעל החיים שהשאיר אותו.

שועל

לוטרה

דורבן

סלמנדרה

קוצן מצוי

הידעת?!

שמו האמיתי של "עץ פו הדוב" הוא 'מילה סורית'. עץ נשיר ממשפחת הזיתיים. עץ זה צומח במהירות, גובהו 7 מטרים ורוחבו 6 מטרים.

משימה 8 - האלה האטלנטית

תפזורת

בשמורת טבע תל-דן יש מפגעים ובעיות הגורמים לנזק לפנינת טבע זו.
בתשבץ זה מסתתרים כמה מהם, גלו אותם!

פ	צ	כ	א	ת	מ	ט	א	ק	מ	ד
ל	מ	ר	ש	ל	צ	ל	ה	ר	א	ר
ק	ט	י	פ	ת	צ	מ	ח	י	מ	י
ח	נ	ת	ה	ק	ל	י	נ	ג	ש	כ
י	ה	ת	ג	ר	ת	ג	י	ו	ל	ה
ע	ב	ע	ג	א	ש	נ	ט	ש	ט	ב
כ	ס	צ	ג	ט	כ	ר	נ	ר	ל	מ
ג	צ	י	ד	י	ג	ג	ט	פ	י	י
ש	ז	מ	ע	ו	ג	י	ו	ו	ק	מ
ה	ר	ס	ע	ת	י	ק	ו	ת	ה	י

שרפות, דיג, אשפה, ציד, כריתת עצים, קטיפת צמחים, דריכה במים, הרס עתיקות.

משימה 9 - טחנת הקמח

נסו לסדר את הפעולות בסדר הנכון בכדי שטחנת הקמח תפעל והחיטה תהפוך לקמח. סמנו את המספרים בריבועים המתאימים.

טחנת - קמח

1. זרימת המים בתוך אמת המים
2. נפילת המים לתוך הארובה
3. המים מסובבים את גלגל הכפות
4. ציר מעץ המחבר בין גלגל הכפות לאבן רֶכֶב בקומה העליונה
5. שפיכת החיטה לתוך המשפך המוביל את החיטה בין שתי אבני הרחיים.
6. החיטה נטחנת בין אבן רֶכֶב (שזזה) לבין אבן שֶׁכֶב המקובעת לרצפה.

הידעת?

הטחנה הוקמה לפני כ-150 שנה והופעלה בכוח המים עד שנת 1948. בטחנה קיימים שני זוגות של אבני רחיים.

משימה 10 - בריכת השכשון

תל אל קאדי

הייתה המריבה כה קשה ומרה
ודין ודברים הדהדו ברמה,
מי מהם הגדול מכולם,
פנו אל ריבון העולם
ירד אז לארץ ריבון עולמים
וישב על התל בין שלושה נחלים
ופסק את דינו ואמר:
"התלכדו השלושה לנהר!"

לעצת אדונם שמעו הנחלים,
התלכדו מימיהם הכחולים הזכים,
והיו לירדן האיתן,
חצבאני ובניאס ודן.
מאז תל אל קאדי נקרא המקום
ששימש כס משפט לבורא ממרום
כאשר הוא ישב שם ודן
בין בניאס חצבאני ודן.

בימים משכבר, בימים קדומים,
שלושה נחלים היו מפכים
לרגלי החרמון הלבן,
חצבאני ובניאס ודן
פרצה מריבה באחד הימים
בין שלושה נחלים כחולים וזכים,
לרגלי החרמון הלבן
חצבאני ובניאס ודן.

אז נשא החצבאני קולו וירעם:
"הן אני הגדול החשוב מכולם!"
וחזר עוד שנית וירעם:
"אני הגדול מכולם!"
ענה אז הבניאס באף וחימה:
"הן אני הגדול וחשוב פי כמה!"
אז זעף גם הדן והמהם:
"אני החשוב משניהם!"

מילים: רות חפץ

מקורות הירדן - ארץ פלגי מים

הידעת?

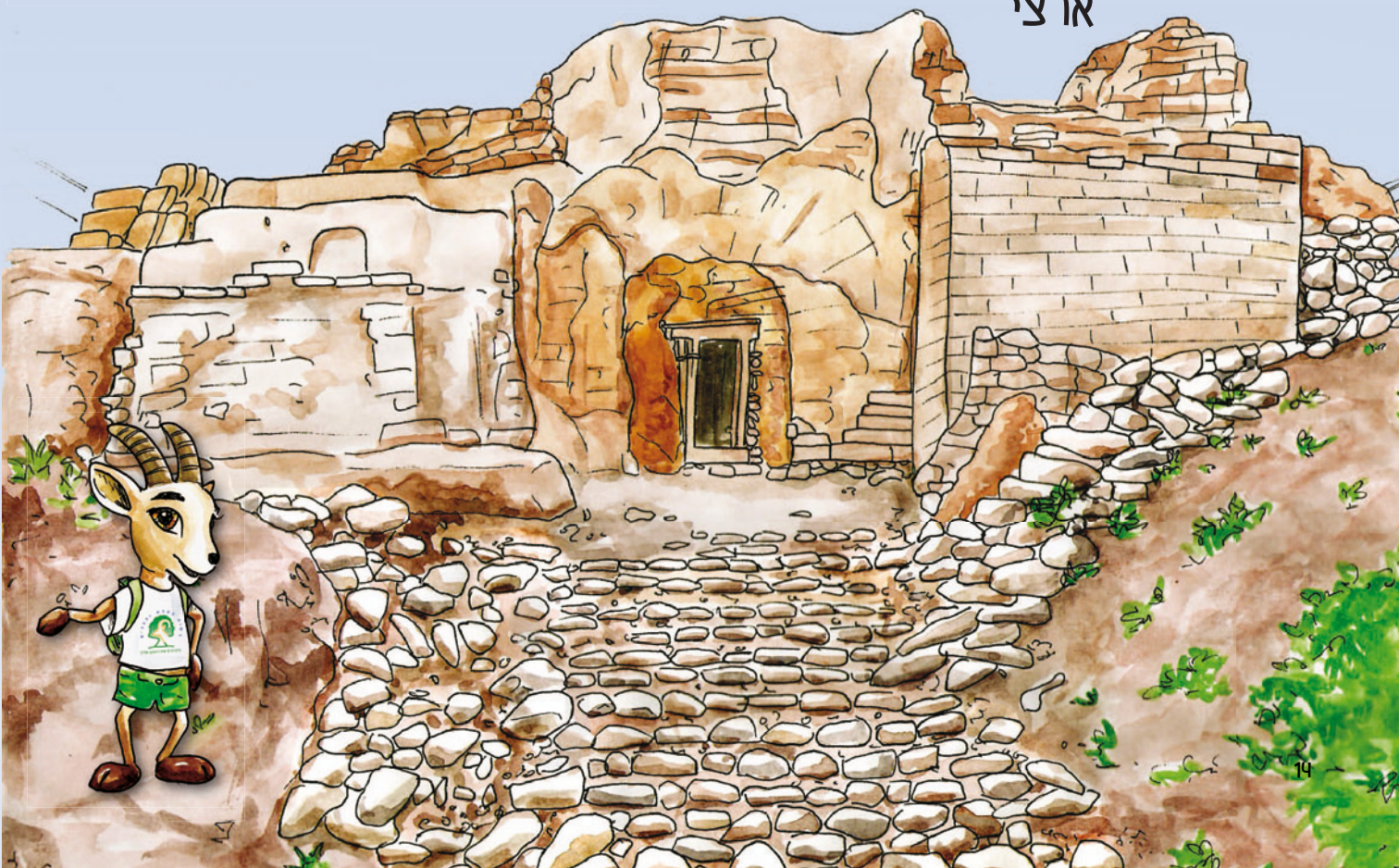
עין דן הוא המעיין הגדול שבמעיינות נהר הירדן.
הוא תורם את כמות המים הגדולה ביותר מבין כל
הנחלים.

רוצים להשלים את סדרת "פיקח צעיר" בגולן?
בקרו באתרי רשות הטבע והגנים בגולן,
מלאו חוברת "פיקח צעיר" בכל אתר,
קבלו והחתימו את פיקח האתר על מפת הגולן המצורפת לחוברת.
עם השלמת "סדרת הגולן" תוכלו לקבל באתר האחרון שבו ביקרתם
את תג "הפיקח המתמיד בגולן".
להתראות בגנים הלאומיים ובשמורות הטבע!

שלכם,

ארצי

התחייבות הפקח/ית הצעיר/ה

אני פקח/ית צעיר/ה בישראל,
אמשיך לבוא לטבע, להכיר ולטייל.
אספר לילדים אחרים, לקרובים ולשכנים
על מה שלמדתי ועל "פקחים צעירים".
אני מתחייב/ת לשמור בכל האתרים
על בעלי החיים, העצים, הפרחים,
להתנהג בשמורות ובגנים בצורה נאותה
ולדאוג שהסביבה תהיה נקייה.
אדאג לכבד את הטבע ואת אוצרותיו בכל מקום ובכל מצב.

על החתום

שמורת טבע תל דן

חתימה עורך הטקס

שם עורך הטקס

ניתן באתר

תאריך

להתראות בגנים הלאומיים
ובשמורות הטבע הבאים!

יוזמה ותרומה: חנוך ברק, הודו דולאטס כהנא; מרכז חינוך והסברה מולד, סל לזמבר, חת דן אור ועיצוב: איב לרד